

2018. gada 24. janvārī

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

**305. sēdes
PROTOKOLS**

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: A.Kronbergs, J.Dambis, J.Asaris, I.Tapiņa, D.Baltiņa, J.Zilgalvis, I.Purmale
Sēdē piedalās:
G.Princis
Projektu pārstāvji:
A.Pabrūkle, J. Prženožinska – projekts Baznīcas ielā 37, Rīgā;
M.Ezergaile, S.Ļikiforovs – projekts P.Brieža iela 5, Rīgā;
G.Didrihsons – projekts Miera ielā 25, Rīgā.

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: A.Rupenheite

Sēdi atklāj: 14.00

1.

Padomes 305. sēdes darba kārtība (pielikums nr. 1)

J.Dambis ierosina papildināt darba kārtību ar informācijas sniegšanu par dalību Kultūras ministru konferencē Davosā.

Padome apstiprina darba kārtību ar papildinājumu.

2.

Padomes 306.sēde

Padomes 306.sēdi sasaukt 2018. gada 7. februārī, ja iespējams, sēdes sākumu nosakot plkst. 15:00.

Aiznākamo sēdi sasaukt 2018. gada 21. februārī.

3.

**Rīga, Baznīcas iela 37 “Bēniņstāva dzīvokļu un telpu pārbūve”;
Iesniedzējs: VKPAI.**

J.Zilgalvis informē par iesniegumu. Kultūrvēsturiski vērtīga ēka Baznīcas ielā 37, kurai plānota nenožīmīga jumta kores pacelšana, tomēr pagalma pusē plānots lentveida pacēlums.

Projektētāja A.Pabrūkle informē par projektu.

D.Baltiņa uzdod jautājumu par ēkas vispārējo tehnisko stāvokli. Kā projekta īstenošana ietekmē stāvokli, īpaši plaisas, kas ir konstatētas.

A.Pabrūkle informē, ka atbilstoši pētījumam, slodzes maiņa dēļ pārbūves neietekmēs plaisu veidošanos, tomēr tā ir jānovēro.

J.Dambis uzdod jautājumu par kores augstumu.

A.Pabrūkle informē, ka augstums pret ielu vēl nav digitāli mērīts, bet tiks darīts.

I.Purmale uzdod jautājumu par pamatojumu stiklotajam risinājumam.

A.Pabrūkle informē, ka risinājums izvēlēts, gan dēļ funkcionāla, gan estētiska pamatojuma. Dalījums ir diskutējams, bet to iespējams pielāgot ēkas esošajiem logiem.

A.Kronbergs vērš uzmanību uz insolācijas risinājumu, ko ietekmēs izbūves veidošana. Svarīgi, lai netiek pasliktināta situācija kaimiņiem, ko arī nepieļauj normatīvie akti.

A.Pabrūkle informē, ka šāda izpēte vēl nav veikta un tiks rasts atbilstošs risinājums.

J.Dambis: vēl nedrīkst lemt par jumta kores augstuma palielināšanu, jo nav zināms kores augstums. Var izrādīties, ka augstums pārsniedz normatīvajos aktos noteikto augstumu 24 m. Ministru kabineta noteikumi Nr. 127 nosaka, ka saglabājama vēsturiskā jumta forma. Projekts paredz vēsturiskās jumta formas izmaiņšanu. Projekta dokumentācija nepierāda izņēmuma situāciju, ko pieļauj normatīvie akti, līdz ar to ar esošo informācijas apjomu, iesniegtais risinājums nevar tikt atbalstīts.

J.Zilgalvis: piedāvātajā risinājumā jumts tiks radikāli pārveidots, tajā skaitā īstenota jumta formas maiņa.

J.Asaris: VKPAI viedoklis ir, ka ir iespējama ēkas attīstība, tomēr nepieciešams papildināt informāciju par kores augstumu, jāprecizē izsauļojumu normas, kā arī jautājums par jumta logiem zonā, kurā tie ir uztverami. Iesniegtajā formātā risinājums nav atbalstāms.

G.Princis: risinājums ievieš pozitīvas lietas ainavā – piedāvājums ir kultūrvēsturiskās apbūves frontes cienīgs risinājums. Ja argumentācija ir pamatota un parametri tiek ievēroti, tad sakārtošanas nolūkā risinājums ir pieņemams.

I.Purmale: nepieciešams precizēt trūkstošo informāciju. Attīstība ir iespējama, tomēr nav pieņemams lentveida risinājums pagalma pusē. Varētu būt iekļauts dalījums, lai neveidojas vienlaidu stiklota josla.

I.Tapiņa: šajā stadijā ar zināmajiem lielumiem risinājums turpināms attīstībai. Atkāpes, par kurām izteiktas šaubas nedrīkst pārkāpt.

D.Baltiņa: būtiski saglabāt neskartu jumta ainavu. Svarīgs ir ēkas autentiskais plāns un tā iecere ir daļa no ēkas vērtības, kas ir saglabājama, lai gan bieži nav pamanāma. Jumti, ne tikai jumtu ainava, bet arī bēniņi ir jā saglabā Rīgas vēsturiskajā centrā.

J.Dambis: uzskatu, ka ēkas bēniņi ir problemātiski, jo, spriežot pēc fotoattēliem, spāres ir izvietotas pārāk tālu viena no otras un nekalpos pietiekoši labi slodzes noturēšanai, piemēram, pie lielāka sniega apjoma. Līdz ar to situācija ēkā ir jārīstina, bet svarīgi atrast piemērotu veidu.

Jāņem vērā, ka īpašnieki, iegādājoties dzīvokli augšējā stāvā, rēķinās, ka virs viņa īpašuma nav citas apdzīvojamas telpas. Ēkas attīstības gaitā, jāsaņem piekrišana no šī īpašnieka, kas var radīt papildus sarežģījumus, turklāt augšējā stāva pārsegumi parasti nav būvēti to izmantošanai kā dzīvojamām telpām.

Projektētāja informē, ka jau 2009. gadā izstrādātajā projektā tika paredzēts, ka esošajām spārēm tiek veidots pastiprinājums.

Piektā stāva pārsegums jau ir pastiprināts, atbilstoši izstrādātajam un saskaņojumam projektam.

A.Kronbergs: kritiskais jautājums ēkā ir tās tehniskais stāvoklis, konkrēti - plaisas ēkā. Projekta iniciatīvas ietvaros varētu detalizētāk apsekot ēku un atrast iemeslus, ņemot vērā, ka līdz ar bēniņu izbūvi tiks palielināta slodze uz ēku.

Padome diskutē ar projektētāju par lēmuma pieņemšanas atlikšanas iespēju, gadījumā, ja autors ir gatavs sniegt papildus informāciju lēmuma pieņemšanai.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt iesniegto ēkas Baznīcas iela 37, Rīgā bēniņstāva dzīvokļu un telpu pārbūves priekšlikumu.

Par – 0;
Pret – 5 - A.Kronbergs, J.Dambis, J.Asaris, D.Baltiņa, I.Purmale;
Atturas – 2 – J.Zilgalvis, I.Tapiņa.

Lēmums: Risinājums nav atbalstīts.

4.

Rīga, Pulkveža Brieža iela 5 “Daudzstāvu daudzdzīvokļu ēkas jaunbūve”; Iesniedzējs: VKPAI.

J.Zilgalvis informē par iesniegumu.

Projektētāji S.Nikiforovs un M.Ezergaile informē par projektu.

I.Tapiņa uzdod jautājumu par ēkas arhitektonisko akcentu.

Projektētāji informē, ka šāds akcents ir saskaņots VKPAI un Rīgas pilsētas būvvaldē.

J.Dambis: uzskatu, ka risinājumā ir vairākas problēmas. Vispirms autoru atbildība konkursā - žūrija izvēlējās vienu no piedāvājumiem, vadoties no arhitekta iesniegtā risinājuma. Ja šobrīd autori no tā ir atteikušies, aizstājot ar balkoniem, pamatojoties uz finansiāliem un tehniskiem apsvērumiem, tad konkursa risinājums vairs nav spējīgs pastāvēt. Ielas fasāde tiek būtiski izmainīta. Arhitektoniskā akcenta izvirzīšanās ielas telpā, it īpaši pēdējā piedāvājumā, ir pārāk agresīva un smagnēja. Risinājums vairāk vērst uz sevi, nevis iekļaušanos ielas ainavā. Nepieciešams pārbaudīt augstuma atzīmes un atbilstību normatīvajiem aktiem, jo stāva daļa vairs ēkas vairs nav jumta izbūve, bet gan ēkas paaugstināta daļa.

D.Baltiņa: uzskatu, ka piedāvājums nav konkursa risinājuma turpinājums attiecībā uz fasādes risinājumu pret ielu un arhitektonisko akcentu. Izmaksu jautājums nedrīkst būt arguments mainīt risinājumu. Arhitektoniskais akcents ar izvirzījumu pret ielu nevar tikt uzskatīts par veiksmīgu.

G.Princis: Argumenti nav pārliecinoši, tādēļ nav atbalstāms balkonu risinājums, jo konkursa rezultātā iegūts risinājums, kas deva cerības, ka īstenosies radītais risinājums. Ja tas nav iespējams, tad jāpārskata konkurss.

I.Tapiņa pievienojas kolēģu izteiktajiem viedokļiem.

I.Purmale: uzskatu, ka akcents, kura mērķis ir tikai piesegt blakus esošo pretugunsmūri, sevi neattiecinot. Pievienojos kolēģu izteiktajiem viedokļiem.

J.Asaris: Atgriežoties pie sākotnējā risinājuma, fasāžu apdares risinājums bija savādāks, nekā šobrīd pieminētais “medainuma” tonis. Šis ir galvenais iebildums, kas rada šaubas par risinājumu, par kuru kopumā uzskatu, ka tas ir atbilstošs konkursa risinājumam.

J.Zilgalvis: uzskatu, ka piedāvātās jumta izbūves patiesībā ir papildus stāvs, kuru tā arī jāsauc.

A.Kronbergs: nav nepieciešams atgriezties pie lēmumiem, kurus esam iepriekš pieņēmuši. Ēkas kopējā noskaņa ir līdzīga konkursa risinājumam. Stikloto daļu attiecības ir uztveramas un var uzskatīt par konkursa risinājuma turpināšanu. Arhitektiem vienmēr ir jārod kompromisi, projekta attīstības gaitā. Uzskatu, ka vizualizācijas nav precīzas un neatbilst projektam.

Padome balso par lēmumu: Atbalstīt iesniegto risinājumu ēkai Pulkveža Brieža ielā 5 “Daudzstāvu daudzdzīvokļu ēkas jaunbūve” un uzskatīt, ka tas ir sākotnējā konkursa projekta risinājums un skiču projekta turpinājums.

Par – 3 – J.Asaris, J.Zilgalvis, A.Kronbergs;

Pret – 1 – D.Baltiņa;

Atturas – 3 – J.Dambis, I.Tapiņa, I.Purmale.

Lēmums: Lēmums nav atbalstīts.

J.Dambis: balsojumā atturos, jo fasāžu attēlojums un vizualizācijas nav tik pārliecinošas, un rada neskaidru priekšstatu par risinājumu, kas tiktu radīts. Padome nevarēs uzņemt atbildību par lēmumu, pamatojoties uz šādām vizualizācijām. Skati virzienā uz centru un virzienā no centra ir atšķirīgi. Iespējams, gaismas ietekmē skats ir mainīgs, taču tas precīzāk jāatspoguļo risinājumā.

5.

Biroja pārbūve Miera ielā 25; Projektētājs: SIA "Didrihsons arhitekti"; Iesniedzējs: VKPAI.

J.Zilgalvis informē par iesniegumu. VKPAI saskaņojusi risinājumu, bet Rīgas pilsētas būvvaldei ir iebildumi.

J.Asaris iepazīstina ar Būvvaldes atsūtīto viedokli.

G.Didrihsons informē par projektu.

J.Dambis: VKPAI un Padome ir iepazīsies ar ēku jau iepriekš. Ēka atrodas pilsētubūvnieciski vērtīgā vietā ar telpisko izvietojumu. Jāņem vērā, ka šādās situācijās ierasta parādība, ka īpašnieks vēlētos vai nu nojaukt vai paaugstināt ēku par diviem stāviem un uzbūvēt līdzīgas kā pārējās ēkas. Tomēr no mantojuma saglabāšanas viedokļa, svarīgi apjoma vizuālo tēlu saglabāt. No ekonomiskā viedokļa, ēkai jābūt konkurētspējīgai izdzīvot Rīgas vēsturiskajā centrā, kas nav mazsvarīgi konkrētajā vietā. Uzskatu, ka piedāvāts inteligēnts risinājums, veiksmīgs, ar pietāti pret vēsturiskām vērtībām, neslēpjot arī konkrētās vajadzības. Jumta kores paaugstināšana, iegūstot informāciju no vēsturiskajiem materiāliem, ir pamatota. Jumta plaknes pacēlums pret pagalmu ir iespējams, ņemot vērā konkrēto situāciju. Veiksmīgs lifta risinājums. Atbalstu kopējo risinājumu, kas arī atbilst virzienam, kas uzsvērts Davosas deklarācijā. Inspekcijas saskaņojums ir pamatots un pretrunu pieņemtajā lēmumā nav.

D.Baltiņa: uzskatu, ka risinājums būtu labs, ja tas tiktu īstenots ārpus Rīgas vēsturiskā centra. Risinājums būtu pieņemams, ja netiktu pacelts jumts.

Padome balso par lēmumu: Atbalstīt biroja pārbūves Miera ielā 25 risinājumu turpmākajai virzībai un VKPAI pieņemto lēmumu par projekta saskaņošanu.

Par – 6 - A.Kronbergs, J.Dambis, J.Asaris, I.Tapiņa, J.Zilgalvis, I.Purmale;

Pret – 0;

Atturas – 1 – D.Baltiņa.

Lēmums: Atbalstīt biroja pārbūves Miera ielā 25 risinājumu turpmākajai virzībai un VKPAI pieņemto lēmumu par projekta saskaņošanu.

6.

Informācija par Davosas deklarācijas pieņemšanu; Ziņo: J.Dambis.

J.Dambis informē par Kultūras ministru konferenci Davosā un deklarācijas pieņemšanu 2018. gada 21. janvārī. Deklarācija pieņemta nolūkā veicināt augstas kvalitātes būv kultūru Eiropā, ieviešot starptautisku jēdzienu Baukultur. Dokuments runā ne tikai par skaistām un vēsturiskām vietām, bet par būvniecības kultūru visā Eiropas telpā, iekļaujot arī starpdisciplināros aspektus. Deklarāciju vienbalsīgi pieņēmuši visi Eiropas kultūras ministri un nozīmīgi, ka pirmo reizi šāds jautājums skatīts saistībā ar Pasaules

ekonomikas forumu. Latvijai šis ir nozīmīgi, jo Latvijā jau 17 gadus tiek strādāts šajā virzienā un pēdējos gados nozīmīgs virzītājspēks bija 2015. gada prezidentūras konference Rīgā. Davosas deklarācija ir konferences turpinājums. Svarīgi, lai politiķi šo dokumentu izmantotu ikdienas darbā, un tikai no pašiem būs atkarīgs, kā tas tiks izmantots turpmākajā darbā. Pirmo reizi ekonomikas foruma laikā kultūra tika iesaistīta, uzsverot, ka ekonomika bez kultūras nevar attīstīties.

Sēdi slēdz plkst. 16:30.

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J.Asaris

I.Tapiņa

I.Purmale

D.Baltiņa

J.Zilgalvis

J.Dambis

Sēdi protokolēja:

A.Rupenheite